

פרקי עגנון

עגנון אוהב לבחון את בני-שיחו, אם קראו ומה קראו מיצירותיו. פעם, כשענתוני צעיר התרברב ב־פניו, כי הוא בקיא בכתביו, שאל אותו עגנון מה בדיוק הוא קרא. הענתוני החל מגמגם, ואז פסק לו הסופר: „את שאוהב בים אין שוכחים, ואת ששוכחים אין אוהב בים.“

★ ★ ★

אני שמח על הכבוד שנפל בחלקי, ואם יזכני אלהים בחיים, עוד יראו שלא טעו ב־י.

★ ★ ★

אני סופר עברי הכותב כי לשון הקודש, ויצירתי היא המשך של המלים שנכתבו בלשון־הקודש.“

★ ★ ★

על השידור בקול־ישראל, בטרם פורסמה ההודעה הרישמית על חלוקת הפרס: „על עם ישראל נאמר שהוא עמא פיוזא.“

★ ★ ★

הוא רוגז על שכיחותו של השם עגנון, וטוען בזכות חוק, שיאסור על אחרים ליכול לעצמם שמם של סופריים או משוררים לאומיים. לחתנו, למשל, מצא שם משפחה עליו הוא טוען לזכות ראשונים — ירון. עתה, כשיש הרבה ירונ־נים בישראל, מתלונן הסופר: „מלאה כל הארץ רינה.“

★ ★ ★

בשהעניקה לו האוניברסיטה העברית בירושלים תואר דוקטור כבוד, ב־1958, סיפר עגנון, בין השאר: „כשהייתי תינוק שאל אותי זקן אחד, מה אתה רוצה להיות? עניתי ואמרתי, רב. חזר ושאל, למה רב, שמא דוקטור? עניתי ואמרתי, מקרא מפורש הוא, זכר רב טובך. דוקטור לא ביקשתי להיות, שכל הדוקטור־ים שהכרתי חשודים היו על חילול שבת, ודוקטור כהרמב"ם ואפילו כיש"ר מקנדיא מי מעיז להעלות על דעתו שיכול להיות כמותם.“

★ ★ ★

אני מעריך ביותר את פרס נובל, אך סבורני ש־הטובה הגדולה ביותר שתצמח מכך, היא שהעולם יקרא את יצירותי — יצירותיו של אדם שכתב בלשון הקודש — וכתוצאה מכך יבואו גם הישראלים לקרוא את יצירותי... בעצם חשוב יותר לכתוב אפילו שורה אחת עברית

קבלות רבות בקול־ישראל: להכין ראיון עם שׂי עגנון עבור הרדיו השבדי. גיבתון הת־עניין לדעת לרגל איוה מאורע דרוש ה־ראיון. „זה בקשר לפרס נובל“, השיב ה־כתב.

מנהל הרשות הניח את השפופרת בהתרג־שות מעורבת בחשדנות. מדי שבוע מנסה ליצן זה או אחר למתוח את הרדיו, ולמי סור לו ידיעות בלתי נכונות. לכן מיהר לבקש שיחה טלפונית פרטון־פרטון עם מנהל שרות השידור השבדי, אותו הוא הכיר אישית, באחד מסיווריו הרבים באי־רופה.

המתיחות פגה. בינתיים חולה הנהלת קול־ישראל מלדון בעניינים השוטפים ו־המתינה בחוסר סבלנות לשיחה עם שבדיה. כמה מאנשי ההנהלה, החלו כבר בחישוב השינויים בתוכנית השידורים הרגילה, לרגל

במדינה

העם

שמחה בכתיב־אלבקה

פעם בכל כמה שנים, קורה במדינה משהו, הנראה כאילו נלקח ישר מסיפור היתולי של גוגול, או שלום עליכם. סיפור בו מעלה היוצר, בכמה קווים פשוטים, קאריקטורה של ציבור שלם, כדי לחשוף צדדים נסת־רים של אופיו.

כך היתה, לפני שבע שנים, פרשת „בר־ווזי המיס“, כאשר כל המדינה התגייסה למלחמה נגד אויב בלתי־ידוע, בחזית בל־תיידועה, למען מטרה בלתי־ידועה. מנהיגי הלאום חצבו להבות מילוליות בכנסת, גדולי הדור קראו לצה"ל להלום באויב — עד שנותרו כי קריאת־הגיוס נבעה מסעות של קול־ישראל.

השבוע שוב געשה המדינה, ושוב עמדה במרכז הבולמוס ידיעה של קול־ישראל — ידיעה מוקדמת, ורק חצי־נכונה.

עם סגולה. אחרי שוודרה הידיעה על הכרת שׂי עגנון בפרס נובל, בעיקבות טעות בשיקול (ראה להלן), נפתחו ארובות השמיים. מטר של ברכות ירד על הסופר. נשיא המדינה וראש־הממשלה, אנשי הציבור ופרנסיו, לא המתינו לקבלת ידיעה מוס־מכת, לא טרחו לזרז את האמת בשמועה. הם מיהרו לתת ביטוי לעצמם, ורק במזל לא ביישו את המדינה כולה.

מה מלמדת פרשה זו? היא מגלה כי מדינת ישראל הריבונית, הממלכתית, לא התרחקה עדיין מרחק רב מן העיריה ה־יהודית של שלום עליכם. הענקת פרס ביני־

קול־ישראלי גבתון שמועות עצובות

לאומי לבחיר סופריה, שוב אינה, בעיני פרנסיה, מאורע משמח בלבד. זהו פרס לכל העם היהודי, אישור חדש של „אתה בחרתנו“. זוהי גם הודאה של כל הגויים בכך שמציון תצא תורה, כפרה על התנכ־יותם ופשעיהם הרבים. לכן נעלם כל חוש מידה, ונערך מחול־הברכות שנסתיים כמעט בבושה לאומית.

מצוי רק סופר אחד בישראל, המסוגל לתאר מהתלה רצינית זו ביר־אמן, זהו שׂי עגנון עצמו.

קול ישראל

עושים גלים

ביום שלישי צילצל הטלפון בחדרו של חנוך גיבתון, מנהל שרות השידור. היה זה באמצע ישיבת ההנהלה של קול־ישראל. הטלפוניסטית הודיעה כי מבקשים את גיב־חון לשיחת טלפון בין־ארצית. גיבתון (50), נטל את קומה ובעל גבות עבותות ומכסיפות, גמל את השפופרת. מן העבר השני דיבר כתב של רדיו שבדיה.

לכתב השבדי היתה בקשה, שכמוה מת־

גם לך מגיע גרבי

לודזיה

"סילוה" הגרב לכל עת והזדמנות, לבחירתך בגווני האופנה SHEHEREZADE, DOLLY, CHARM, TALLY, NATY, MUSKAT, TAUPE, HONEY.

הוועד הציבורי לאזכרת קרבנות כפר קאסם יקיים

עצרת אזכרה

ביום חמישי, 27 באוקטובר, בשעה 8.30 בערב, באולמי „גיל“, רח' גורדון (פנת דב הוז), תל־אביב.

ישתתפו: דויד ארנפלד, סליבה חמים, נתן ילין־מור, ד"ר יעקב ירדור, עודד פילבסקי, אלכסנדר פן ונציגי כפר קאסם.